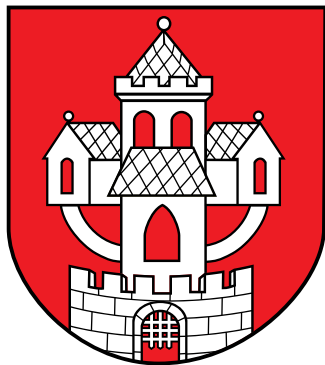

SEREDSKÉ NOVINKY

Mesačník obyvateľov mesta Sereď | www.sered.sk

Ročník XX.
december
2023
bezplatne

8

Adventné stíšenie. Kedysi sa na sviatok svätej Barbory strihali čerešňové vetvičky, aby do Vianoc rozkvitli. Na Mlynársku ulicu zavítal svätý Mikuláš v bielom biskupskom rúchu, anjel s krídlami a čert naháňal deťom strach štrngajúcou reťazou a brezovou metlou. Na Luciu sa husacím krídlom vymetali kúty, v meste sa vtedy konal jarmok. Na Štedrý deň sa dodržiaval celodenný pôst, pod obrusom nechýbali šupiny a mince a gazdiná nachystala tanier aj pre pocestného. S koledami chodili miestni Cigáni, deti sa korčuľovali v kvintákoch a sánkovali sa na títeši. O tom, ako kedysi vyzerali Vianoce v Sereďi, zaspomínali pamätníci. **VIAC NA STRANÁCH 10 - 11 ►**

Foto: Lukáš Klíčo

Chutné a voňavé Vianoce. Pripravte si tradičné jedlá

Štedrý deň sa blíži a mnohí už plánujú, čo chutné a voňavé položia na svoj rodinný stôl. Sereďské novinky zozbierali inšpiratívne domáce recepty od obyvateľov Sereďi a z nášho okolia. Nájdete v nich jednoduché starodávne pokrmy len z lokálnych surovín, ale aj inšpirácie pre prípravu skutočne štedrých vianočných hodov.

VIAC NA STRANÁCH 8 - 9 ►

Celoročný zákaz pyrotechniky v Sereďi

Niektor hromží, niektor si z duše vydýchol. Od decembra v Sereďi platí všeobecný zákaz používania hlučnej pyrotechniky. Sereď tým do sveta vyslala signál o uvedomení si škodlivosti pyrotechniky na životné prostredie. Na Silvestra si tak môžete legálne odpáliť jedine detské fontánky, bzučiaky, motýle, či prskavky. Akú realitu prinesie táto novinka, ukáže až prax.

VIAC NA STRANE 12 ►

Sereď má nového hlavného kontrolóra, nového poslanca i novú šéfkú komisie

Poslanci MsZ na svojom mimoplánovanom zasadnutí 9. novembra volili nového kontrolóra mesta Sereď. O funkciu prejavilo záujem päť kandidátov. Tajným hlasovaním bol spomedzi nich zvolený JUDr. Miloš Klenovič. Funkčné obdobie šesť rokov začalo novému kontrolórovi mesta plynúť 15. novembra 2023. Keďže funkcia hlavného kontrolóra je nezlučiteľná s funkciou poslanca MsZ, tak na uvoľnenú stoličku po poslancovi M. Klenovičovi zasadol v poradí ďalší kandidát s najvyšším počtom získaných hlasov v komunálnych voľbách. 16. novembra 2023 sľub zložil a novým poslancom v Sereďi sa stal Mgr. Lukáš Sojka. M. Klenovič sa zároveň vzdal funkcie predsedu Legislatívno – právnej komisie. Poslanci si do tejto funkcie zvolili JUDr. Editu Červeňovú. (red)

Vznikla samostatná Komisia kultúry

Mestské zastupiteľstvo zriadilo samostatnú **Komisiu sociálnu a bytovú, Komisiu školskú a športovú a Komisiu kultúrnu**. Predsedom Komisie sociálnej a bytovej sa stal poslanec Ján Jankulár, predsedníčkou Komisie školskej a športovej poslankyňa Slávka Kramárova a predsedníčkou Komisie kultúrnej sa stala poslankyňa Martina Hilkovičová. Tri novopostavené komisie vznikli rozdelením dvoch pôvodných komisií: Komisie sociálnej a kultúrnej a Komisie školskej, športovej a bytovej. Vznik samostatnej Komisie kultúry má za cieľ posilniť a koordinovať kultúru, kultúrne podujatia, napomáhať ochrane a údržbe kultúrnych a historických pamiatok a v konečnom dôsledku prispieť k rozvoju cestovného ruchu a pozitívne zviditeľňovať mesto. (zs)

Interpelácie poslancov

Všetky podklady k jednotlivým zasadnutiam mestského zastupiteľstva nájdete na www.sereď.sk v časti „zastupiteľstva“. Po novom v tejto časti nájdete už aj interpelácie poslancov a odpovede na ne. (red)

Aktuálne realizované projekty v meste

Ak sa mestu darí zveľaďovať verejný majetok, je to chvályhodné. Ak na to nemusí míňať peniaze z mestskej kasy, je to viac než výborné. Sereď práve realizuje viaceré projekty z externých zdrojov.

290-tisíc eur investujeme do obnovy štyroch športovísk

Sereď je úspešným žiadateľom o grant Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR. „Z vyše päťsto zapojených žiadateľov sa Sereď dostala medzi 39 úspešných. Môžem preto informovať, že štyri verejnosti prístupné športoviská v Sereďi sa už do pár týždňov nadýchnu novým životom,“ ohlásil primátor Sereďe Ondrej Kurbel.

S realizáciou sa už začalo. Na futbalovom ihrisku v H. Čepeni buduje sedem kvalitných a zaujímavých herných prvkov pre deti, z ktorých najväčším lákadlom bude päťmetrová lanová pyramída, šachový stôl, či zemná trampolína. Na svoje si tu prídu aj seniori a milovníci workoutového náčinia. Na Spádovej ulici vo vnútrobloku sa zrealizuje športovisko pre seniorov a hendikepovaných, kde pribudnú aj lavičky a pri detskom ihrisku Žihadielko vzniká multifunkčné ihrisko. Priestranstvo na mestskom štadióne oživia dva altánky, boxovacie vreče a workoutová zostava. Súčasťou projektu bude aj umiestnenie dvoch mobilných defibrilátorov. Spolu s desaťpercentným kofinancovaním z rozpočtu samosprávy sa v tomto projekte preinvestuje až 320-tisíc eur. „Budú to nielen bezpečné, ale najmä moderné a lákavé športoviská, aké si ľudia zaslúžia,“ uzavrel primátor Ondrej Kurbel.

NA SÍDLISKU GARBIARSKA VZNIKAJÚ AJ ŠPORTOVÉ PLOCHY Z LIATYCH POVRCHOV. FOTO: MARIÁN ŠIŠO

Ukončovacie práce na regeneráciách vnútroblokov

Mesto práve obnovuje naraz dve sídliská, na ulici D. Štúra II. a na Garbiarskej ulici v celkovej výške približne 1,4 milióna eur. Po búracích prácach a realizáciách nového verejného osvetlenia a chodníkov zo zámkovej dlažby sa pokračuje osádzaním moderných prvkov mestského mobiliáru. Vznikajú tiež nové plochy pre športovanie z liatych bezpečných povrchov. Obyvatelia mohli sledovať prestavbu porastov a následnú výsadbu novej zelene. Postupne sa prechádza do záverečných fáz všetkých prác. Daždivé počasie spôsobilo rozmáčenie terénu a skomplikovalo niektoré práce, no i tak radnica pracuje na tom, aby mohla obyvateľom odovzdať novučičké a moderné verejné priestranstvá čím skôr.

Dvojposchodový cyklostojan šetrí priestor

Vďaka zapojeným dobrovoľníkom do celoslovenskej kampane Do práce na bicykli vyhrala Sereď moderný dvojposchodový cyklostojan. Ten už púta pozornosť pred budovou mestského úradu. Lokalita bola vybraná tak, aby stojan poslužil čo najviac ľuďom, ktorí si v centre mesta vybavujú svoje potreby a zároveň bol pod dohľadom kamier. I keď sa stojan na dvoch poschodiach môže zdať náročný na obsluhu, manipulácia je jednoduchá, obsluha je intuitívna a bicykel je možné bezpečne uzamknúť. Stojan, umiestnený na jednom parkovacom mieste, zároveň demonštruje plochu, ktorú nemusí obsadiť jediné vozidlo, ale slúži až ôsmim užívateľom nemoťorovej dopravy. Moderný a praktický stojan by tak mal byť povzbudením pre využívanie bicyklov v meste.

ZUZANA SLAHUČKOVÁ

Zmeny vo frekvencii odvozu odpadov a navýšenie poplatku

Z dôvodu optimalizácie systému nakladania s odpadmi sa v Sereďi upravuje frekvencia zvozu odpadov od 1. 1. 2024:

- zber 120-litrových hnedých nádob na biologicky rozložiteľný odpad (BRO) od rod. domov na 1 krát za 7 dní. V letných mesiacoch zostáva frekvencia zberu 1 krát za 14 dní.

- obmedzenie počtu čiernych vriec s BRO na 25 ks na kalendárny rok od 1 rod. domu, resp. záhrady. Vrecia sú k dispozícii na MsÚ. Zároveň sa znížila frekvencia ich zberu na 1 krát za 14 dní.

- zavedenie zberu konárov ako sezónneho zberu s frekvenciou 2 krát ročne (jar a jeseň), od rod. domov a záhradkárskeho osád.

- zavedenie zberu jedlých olejov v bytových domoch 1 krát za 14 dní.
- zavedenie častejšieho zberu kuchynského odpadu pri byt. domoch v mesiacoch jún až august na 2 krát za 7 dní.

Mestské zastupiteľstvo schválilo aj **20-percentný nárast poplatkov za odpady pre fyzické osoby**

Primátor Kurbel vyrokoval zabezpečenie areálu Milex, v hre je aj demolácia ruiny

Na stretnutí so spolumajiteľmi pozemkov a torza po bývalej pýche Sereďe, budovy Milexu, sa primátor Ondrej Kurbel dohodol na zabezpečení celého areálu a bol informovaný o postupnom čistení priestranstiev. Súkromní majitelia po rokoch, kedy komunikácia s mestom nebola ideálna, uvažujú nad postupným zhodnotením a investovaním do svojich nehnuteľností.

Prvé stretnutie primátora Sereďe s libanonsko-slovenským spolumajiteľom, sa uskutočnilo v prvej polovici tohto roka. Už na ňom sa pohli prvé lavy. Primátor vtedy objasnil majiteľovi problémy, ktoré Sereďi a jej obyvateľom vznikajú prítomnosťou zdevastovanej budovy a neudržiavaného areálu Milex.

S upratovaním pozemku sa začalo v novembri. „Počas posledných

rokov pozemok a objekty len chátrali a stali sa tak živnou pôdou pre pôsobenie rôznych negatívnych živlov. Neskôr si tento areál vyhládli spoločnosti, ktoré sa tu nelegálne zbavili svojho odpadu. Majiteľ spoločnosti Milex prešiel k činom a v súčasnosti prebieha čistenie pozemku od týchto odpadov za pomoci ťažkých mechanizmov,“ uviedol primátor Sereďe Ondrej Kurbel.

Majiteľ už podniká kroky aj k príprave postupnej demolácie všetkých budov, k jeho zabezpečeniu proti nelegálnemu vstupu na pozemky a rieši osadenie kamerového systému. „Majiteľ ma ubezpečil, že jeho prvotným cieľom je zaistenie bezpečnosti, odstránenie nebezpečných odpadov, ktoré do areálu nečierno navážali iné subjekty, zamedzenie ďalšiemu vstupu zo strany tretích osôb, ako aj riešenie

objektov, ktoré v súčasnosti poskytujú úkryty pre nebezpečné živly. Je v jeho záujme, aby sa o jeho mene nešírili naďalej dezinformácie a má záujem s mestom komunikovať,“ vyjadril sa primátor. O ďalšom využití strategicky situovaného pozemku, sa majitelia chcú baviť s novým vedením mesta Sereď. „**Rešpektujem súkromné vlastníctvo a zároveň vítam prísľub majiteľa rešpektovať aj záujmy mesta Sereď, ktoré sú rozvojového charakteru,**“ uzavrel primátor Kurbel.

ZUZANA SLAHUČKOVÁ

PRIMÁTOR ONDREJ KURBEL SO ZÁSTUPCAMI MILEXU V AREÁLI BÝVÁLEHO MLIEKARENSKÉHO ZÁVODU. FOTO: ZS

a podnikateľov. Ľuďom v hmotnej núdzi, ZŤP a občanom nad 62 rokov sa poplatky nezmenia.

Prečo sa poplatky navyšujú?

Náklady na komunálny odpad a drobný stavebný odpad hradí obec z miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

Najvyšším kontrolným úradom SR bolo mestu odporúčané prehodnotiť výšku miestneho poplatku každoročne tak, aby mesto nemuselo na nakladanie s odpadmi doplácať z iných zdrojov. **Mesto už muselo v období rokov 2018 až 2022 na nakladanie s odpadmi každoročne doplácať viac ako 100-tisíc eur.** V roku 2024 sa však vzhľadom na prognózovaný výpadok príjmu

z podielových daní pre samosprávy nedá spoliehať na dofinancovanie odpadového hospodárstva z iných zdrojov. Na pokrytie rozdielu príjmov a výdavkov bolo teda schválené 20-percentné navýšenie miestneho poplatku. Fyzické osoby budú tak po novom platiť za smeti ročne 35,64 eur. Kompletný článok so sadzbami poplatkov nájdete na www.seredskenovinky.sk.

ZUZANA SLAHUČKOVÁ

Starostlivosť o stromy

Bezpečnosť vyše 50-ročných japonských sofor v centre Sereďe bola preverená akustickým tomografom, rezistografom a ťahovými skúškami a na základe výsledkov meraní boli stromy ošetrené zdravotným a stabilizačným rezom. Sofory bude potrebné týmto spôsobom ošetrovať niekoľko sezón za sebou. V novembri sa v uliciach mesta dosádzali nové stromy, ako náhradná výsadba, aj ako nová výsadba pre doplnenie objemu zelene. Mladé stromy pribudli napríklad na M. R. Štefánika, na autobusovej stanici, na Námestí slobody, na Športovej ulici. Pri ZŠ J. Fándlyho pribudla malá aleja jarabiny a doplnená bola aleja mandlí. V Zámockom parku sa výsadba realizovala v zmysle požiadaviek pamiatkového úradu a podľa schváleného projektu. (zs)

Bežné opravy

V priebehu roka monitoruje mesto stav ciest a chodníkov, o mnohých výtlkoch, či nových prepadoch ho informujú aj samotní obyvatelia. Aktuálne čerstvo zrealizované opravy sú na parkoviskách Fándlyho, Čepeňská, Krásna, na D. Štúra bol opravený chodník a bolo odvodnené parkovisko, na viacerých miestach bola opravená komunikácia na L. Podjavorinskej a na Hornočepenskej. (zs)

Modernizácia knižnice

Dom kultúry Sereď získal v predchádzajúcom období takmer 190-tisíc eur z externých zdrojov na skvalitnenie, modernizáciu a bezbariérovosť knižnice. Aktuálne sa v rámci projektu zrealizovalo osadenie vstupnej rampy do budovy a vybudovala sa automatická plošina pre ZŤP osoby. Modernizácia pokračuje výmenou vchodových dverí, na toaletách budú osadené automatizované systémy na odtok vody a dezinfekcie. Bude nainštalovaná klimatizácia, nová výpočtová technika do čítárne a osadený led poster s informáciami. Posledným krokom bude výmena nábytku v knižnici. Mesto zafinancuje výmenu okien, čo prispieje k energetickej úspore budovy. (it)

Prijmete aj vy tento rok koledníkov? eRko opäť prináša Dobrú novinu

Detská organizácia eRko je hnutie kresťanských spoločenstiev detí s celoslovenskou pôsobnosťou. Začiatky hnutia sa začali písať v roku 1973, oficiálne bolo zaregistrované v roku 1990. Základom činnosti hnutia je pravidelná mimoškolská práca s deťmi v malých skupinách. eRko pôsobí v Seredi od roku 2005. Názov sa píše s veľkým písmenom R, čo má vyjadrovať radosť. Misiou je vytvárať v slovenských farnostiach spoločenstvá – tzv. stretká, nech deti rastú spolu v radošti a necítia osamelosť či nudu. Cieľom je pomáhať pri výchove a neformálnom vzdelávaní detí, aby tak spolu so svojimi animátormi prežívali prostredníctvom aktivít, rozhovorov, príbehov, modlitby a hier radostné spoločenstvo, kde rozvíjajú svoje vedomosti, talenty a zručnosti. Združenie tvoria deti vo veku od 6 rokov, ktorým zabezpečujú program animátori - dobrovoľníci. Stretávajú sa spravidla v týždenných alebo dvojtýždenných intervaloch. Členmi eRka sa môžu stať aj mladí ľudia, ktorí nie sú veriaci, avšak je potrebné, aby rešpektovali princípy, hodnoty a štýl eRka, v duchu ktorého animátori vedú deti. Ak niekoho oslovila činnosť hnutia, môže sa viac dočítať na web stránke erko.sk.

Dominika Bujdaková, koordinátorka Územia Západ a Andrej Macho, zodpovedná osoba eRka pre farnosť Sereď prezradili aké programy eRko ponúka deťom a mládeži.

eRko z celoslovenského hľadiska vyhlasuje aj rôzne kampane. V mesiaci október to bola kampaň Detský čin pomoci, ktorá od roku 2022 nesie názov DOBROČINY. V máji organizujeme kampaň MINIdigi (pôvodný názov Vypni telku, zapni seba!), ktorá je zameraná na šírenie digitálnej miernosti.

FOTO: ERKO SEREĎ

V decembri vyhlasuje eRko oficiálnu kolednícku kampaň Dobrá novina. V rámci nej registrované skupinky koledníkov navštevujú domácnosti, kde ohlasujú radostnú zvesť Vianoc v podobe spevu kolied, recitácie vinšov či iných umeleckých prejavov. Počet koledníkov sa každoročne mení, no zapojených býva približne 20 koledníkov v dvoch skupinkách, ktoré tvoria deti a mládež z eRka a žiaci z CZŠ sv. Cyrila a Metoda. Tento rok pôjde o už 29. ročník.

„Skupinky koledníkov navštevuje domácnosti, kde ohlasujú radostnú zvesť Vianoc v podobe spevu kolied, recitácie vinšov či iných umeleckých prejavov.“

Koledovanie prebieha v zapojených farnostiach od 24. decembra až do 6. januára. Podľa miestnych zvyklostí chodia koledníci buď po prihlásených domácnostiach, alebo prebieha program po svätej omši v kostole. V sereďskej farnosti navštevujú registrované skupinky prihlásené domácnosti 26. decembra v popoludňajších hodinách. Kolednícky program pozostáva z vinšov a tematických dialógov doplnených spevom rôznych kolied, napr. Dnešný deň sa radujeme, Povedzte nám pastierov a Búvaj dieťa krásne a pod.

Záujemcovia sa budú môcť prihlásiť v sakristii kostola počas decembra. Podporiť projekty Dobrej noviny bude však možné aj formou príspevku do špeciálne označenej pokladničky v kostole. Ďalšie formy podpory sú zverejnené na oficiálnej stránke www.dobranovina.sk/podporim

V duchu motta tohto ročníka „Staň sa svetlom aj ty“ následne podporia koledníci a dobrodinci rozvojové projekty v Južnom Sudáne a v ďalších krajinách východnej Afriky. Južný Sudán je najmladšou krajinou sveta a zároveň patrí medzi tie najchudobnejšie. Elektrickú energiu si väčšinou musia domácnosti vyrobiť sami. Ideálnym riešením sa v tejto slnečnej krajine javia solárne panely. Naš rozvojový program Dobrá novina si túto akútnu potrebu uvedomuje a už niekoľko rokov podporuje aj Vzdelávacie centrum v meste Rumbek. Pod vedením skúsených učiteľov sa tu z mladých Juhosudáncov stávajú šikovní elektroinštalatéri solárnych panelov, ktorí dokážu priniesť svetlo do príbýtkov, škôl, farností či nemocníc.

„V sereďskej farnosti navštevujú registrované skupinky prihlásené domácnosti 26. decembra v popoludňajších hodinách.“

Ponuka programov a projektov eRkárov je ale rôznorodá

Z príležitostných je to napríklad webový projekt Deti a Covid, ktorý vznikol v roku 2020 v spolupráci s odborníkmi z oblasti psychológie a pedagogiky. V tom istom roku sme spustili trojročnú podcastovú tvorbu, ktorá má vyše 90 epizód na rôzne motivačné či metodické témy ako výchova detí či prebiehajúce kampane a udalosti v eRku. V roku 2022 vytvorilo eRko v spolupráci s organizáciou Domka detskú mierovú kampaň Hviezdy do tmy, ktorej cieľom bolo šíriť nádej aj v čase vojny. Pre animátorov sú organizované rôzne kurzy, workshopy a motivačné stretnutia. Za pozornosť stojí aj náš detský časopis Rebrík, ktorý je určený deťom od 6 do 10 rokov. Podporuje aktívne prežívanie voľného času detí, rodinnú výchovu i školské vzdelávanie. Organizujú sa aj špeciálne stretká, napr. karnevalové, vianočné, športové a taktiež regionálne podujatia ako Deň radosti či Púť detí. Zavŕšením celoročného stretávania sa je spoločný letný tábor.

eRko

Bývalí spolužiaci sa stretli po neuveriteľných 60-tich rokoch

V piatok 13. októbra sa po 60-tich rokoch konala stretnúťka bývalých spolužiakov zo základnej školy v Sereďi. Organizáciu si zobrala pod patronát Božena Vydarená, ktorá na túto udalosť pozvala aj triednu učiteľku, Máriu Vargovú. Tá pred nedávno oslávila krásne životné jubileum 90 rokov. Pri tejto príležitosti jej všetci spoločne zažehnali, zažehnali pevné zdravie a nádej opätovného stretnutia. Dnes si všetci uvedomujú, že bola pre nich nielen učiteľkou, ale aj druhou mamou, ktorá im okrem vedomostí, odovzdala aj ľudské hodnoty, ktoré zostali navždy v ich srdciach.

Zo žiakov, ktorí kedysi sedeli v laviciach a písali úlohy sa postupom rokov stali ľudia v zrelom veku so svojimi vlastnými rodinami, prácou a životnými príbehmi. Stretnutie dnes už seniorov sprevádzali slzy,

objatia a hlavne spomienky. Spolužiaci rozprávali o svojom živote, o rodinách, o dovolenkách a o všetkých novinkách, ktoré za posledné roky prežili. Hoci bolo stretnutie

dojemné a výnimočné, nieslo so sebou aj tieň smútku. Nie všetci spolužiaci sa totiž tejto udalosti dožili a tak im prítomní vzdali úctu minútou ticha. Družná debata

rýchlo uplynula a na záver sa spoločne lúčili so želaním, pokračovať v tejto peknej tradícii stretnutí v pravidelnejších, kratších intervaloch.

IVETA TÓTHOVÁ

Gymnázium Vojtecha Mihálíka v Sereďi oslávilo 70. výročie založenia

Budova gymnázia stojí v centre mesta od roku 1928. V tom čase niesla názov meštianska škola. Následne už ako Jedenástočná stredná škola privítala prvých študentov 1. septembra 1953. V roku 1958 bola premenovaná na Strednú všeobecnovzdelávaciu školu, ktorá sa v roku 1969 pretransformovala na gymnázium. Pri príležitosti 55. výročia, (v roku 2008), bol Ministerstvom školstva SR udelený škole čestný názov „Gymnázium Vojtecha Mihálíka Sereď.“ Od roku 1997 pri štvorročnom začalo fungovať aj osemročné gymnázium. V súčasnosti školu navštevuje 230 žiakov a pôsobi tu 20 pedagogických a 2 externí zamestnanci. Počas 70 ročnej histórie bola škola pod vedením šiestich riaditeľov. V r. 1953-1962 to bol Oto Habán, v r. 1962-1987 Michal Repa, v r. 1987-1989 Michal Horváth, v r. 1990-1998 Mikuláš Cilling, ktorého v roku 1998 vystriedala Eva Jakubcová. V súčasnosti v riaditeľskom kresle viac ako 14 rokov sedí Viera Tkáčová. Dňa 11. októbra 2023 si

žiaci, pedagógovia, rodičia a priaznivci školy pripomenuli výročie založenia neformálnym stretnutím.

Divadelné predstavenia a koncerty obohatili jeseň

Dom kultúry v Sereďi ponúkol návštevníkom počas októbra zaujímavý program. Do nášho mesta zavítal so svojim úspešným turné obľúbený televízny **ŠLÁGR KLUB**, v ktorom bol mimo iných hosťom obľúbený spevák Karol Konárik. Sereďské divadelné dosky priniesli počas októbra aj klasické dielo **Ženský zákon** a tragikomediu **Ťapákovci**. Počas koncertnej šnúry nevynechala Sereď ani hudobná skupina **Kollárovci**. (FOTO: 1)

AVATAR - najväčší festival jógy, zdravia, meditácie a duchovného poznania opäť v Sereďi

V dňoch 21. a 22. októbra sa do Sereďe opäť vrátil najväčší festival jógy, zdravia, meditácie a du-

chovného poznania - AVATAR. Festival nie je určený iba pre zasvätených praktikantov jógy a meditácie, ale je otvorený pre každého, kto hľadá alternatívny spôsob, ako zlepšiť svoje fyzické či mentálne zdravie a prehĺbiť svoje duchovné poznanie. Festival ponúka širokú škálu cvičení, hudobných vystúpení, umeleckých predstavení, workshopov a prednášok, ktoré prebiehajú súčasne v estrádnej,

divadelnej a banketovej sále DK, priľahlých učebniach, kaviarni a v telocvični gymnázia. Návštevníci mohli opäť ochutnať vegánske a vegetariánske jedlá, dozvedieť sa o účinkoch rôznych bylín, korenín či čajov. Obľúbe sa pravidelne teší aj bohatý AVATAR trh s mnohými EKO - EKO - ETHNO - BIO - HAND MADE stánkami. (FOTO: 2)

(it, FOTO: red)

Okresné kolo v trojkovom basketbale

Dňa 8. novembra sa v Sereďi konalo okresné kolo 3x3 basketbalu. Organizátorom bola ZŠ J. Fándlyho pod vedením Mária Chudíka. Turnaj sa odohral v Športovej hale Alberta Kudelu a zúčastnili sa ho dve dievčenské a sedem chlapčenských družstiev. Hralo sa systémom každý s každým.

Turnaj odštartovali basketbalistky zo ZŠ kráľa Svätopluka Šintava proti ZŠ J. Fándlyho Sereď. Po napínavom súboji vyšli víťazne Sereďčanky.

Sily si neskôr medzi sebou zmerali chlapci. Na palubovku nastúpili basketbalisti z CZŠ sv. Cyrila a Metoda Sereď, ZŠ G.Dusíka Galanta, ZŠ J.A.Komenského Sereď, ZŠ J.Fándlyho Sereď, Základnej školy - Hlavná Horné Saliby, Základnej školy Istvána Széchenyiho Horné Saliby a Spojenej základnej školy Sládkovičovo.

Na prvom mieste sa napokon umiestilo družstvo zo ZŠ J.Fándlyho Sereď, na druhom družstvo zo ZŠ J.A.Komenského Sereď a na treťom družstvo zo ZŠ G.Dusíka Galanta.

3. kolo Slovenského pohára – PONTE a Serbia Open 2023

Sereďskí taekwondisti sa 14.10. zúčastnili 3.kola Slovenského pohára- PONTE. Opäť súťažili vo všetkých vekových kategóriách - žiaci, kadeti, juniory aj seniori. Domov sa vrátili s 31 medailami z toho 10 zlatých, 16 strieborných a 5 bronzových.

O týždeň neskôr sa taekwondisti, Peter Štrpka a Ema Valenčíková, zúčastnili medzinárodnej súťaže "Serbia Open 2023" v Novom Sade. Podujatia sa zúčastnilo cca 400 súťažiacich zo 14 krajín a 45 klubov. Sereďčania sa vrátili naspäť s cennými kovmi. Peter vybojoval bronzovú medailu v silnej seniorskej sparingovej kategórii a Ema získala zlatú medailu taktiež v sparingu senioriek. (it)

Kadetky BK Lokomotiva Sereď vyhrali dva náročné zápasy

V dňoch 28. a 29.10. prebehlo 4. kolo kadetskej basketbalovej ligy skupiny západ a Sereď privítala na domácej palubovke súperov zo Slovanu Bratislava a Ivanky pri Dunaji. V sobotu jasne dominovali po celý čas, no v nedeľu si svoje víťazstvo museli vydrieť. Výsledky:

BK Lokomotiva Sereď – BK Slovan Bratislava 76:55

BK Lokomotiva Sereď – BK Klokani Ivanka pri Dunaji 75:67pp (it)

Monika Kunová zo Sereďe je majsterka ľudovej umeleckej výroby za rok 2023

Čestný titul jej udelilo Ústredie ľudovej umeleckej výroby spoločne s Ministerstvom kultúry SR, ktorí od roku 1959 oceňujú jednotlivcov za umelecký prínos a dosiahnuté výnimočné výsledky pri rozvíjaní konkrétneho výrobného postupu ľudovej umeleckej výroby a tradičných remesiel. Tento rok boli ocenení piati slovenskí výrobcovia, ktorí svojou prácou majstrovsky uchovávajú a autorsky rozvíjajú jedinečné prvky nášho kultúrneho dedičstva pre budúce generácie. Monika Kunová získala titul v oblasti výšivkárstvo. Pod jej rukami vzniklo veľa krásnych obrusov, ľudových krojov, alby pre kňazov, plachty na oltáre do kostola, košieľky ku krstu a veľa iného. Ocenenie si veľmi váži a je jej ctou, že sa takto o kráse ručných prác dozvedá aj mladšia generácia.

IVETA TÓTHOVÁ, FOTO: RED

Lampiónový sprievod rozžiariť ulice mesta

Tradičné lampiónové sprievody si v našom meste zorganizovali miestne základné i materské školy. Magická atmosféra, kedy stovky mihotavých svetielok osvetlili tmavú oblohu priniesla jedinečný zážitok nielen deťom ale aj širokej verejnosti. O účasť samozrejme nebola núdza. Sprievod lampiónov rôznych tvarov, farieb či veľkostí sa niesol ulicami mesta a doprial potešenie aj okoloidúcim.

Pripomenuli sme si Sviatok všetkých svätých a pamiatku zosnulých

Sereďský cintorín v tomto období navštívili stovky ľudí z celého Slovenska, aby položili na hroby svojich blízkych kvety, zapálili sviečky, tíško postáli a s úctou spomínali.

Pri tejto príležitosti sa dňa 1. novembra **pri hlavnom kríži sereďského cintorína konala dušičková pobožnosť**. Modlitbu za duše zomrelých viedol **dekan sereďskej farnosti Ján Hallon**. Pobožnosť bola ukončená požehnaním prítomných, ktorí sa na záver pobrali navštíviť hroby svojich blízkych alebo si uctili svojich zomrelých zapálením symbolickej sviečky pri hlavnom kríži.

Prejavom úcty voči zosnulým vojakom z povolania býva aj pietne stretnutie členov Zväzu

vojakov SR - klub Sereď, ktoré sa pravidelne organizuje od roku 2018. Po odznení hymny SR a prihovore predsedu klubu Ondreja Urbana, predniesol krátku modlitbu duchovný Peter Dzijak, riaditeľ Kancelárie Ordinariátu OS a OZ SR v Bratislave na MOSR. Zoznam zosnulých bývalých vojakov z povolania aj civilných zamestnancov, ktorí pracovali v sereďských kasárňach momentálne obsahuje 116 mien, z ktorých priamo na sereďskom cintoríne našlo večné odpočinutie približne 50 z nich. Každý jeden z hrobov duchovný požehnal, prítomní zapálili kahanec, vzdali zosnulým vojenskú poctu a v tichosti si na nich zaspomínali. Ide o prejav priateľstva, ktorý spája vojakov ozbrojených síl aj po ich odchode na večnosť a krásne gesto neutíchajúcich spomienok na nich.

Výstava venovaná 70. výročiu založenia podniku Slovenské pečivárne

Mestské múzeum v Sereďi pripravilo počas októbra výstavu venovanú k 70. výročiu založenia Pečivární v Sereďi. Partnermi boli I.D.C. Holding, a.s., Prevádzkareň Pečivárne v Sereďi a súkromní zberatelia, prevažne z radov terajších i bývalých pracovníkov. Vystavená bola publikácia 30 ROKOV, Tridsať úspešných rokov n. p., Pečivárne v Sereďi, ktorú vydalo vedenie podniku v auguste 1983 v Trnave. Ďalej bola vystavená kronika Pionierskeho domu v Sereďi z rokov 1960 – 1961, prezentované boli

fotografie, výstrižky z novín a časopisov, katalógy výrobkov, brožúrky informujúce o sortimente trvanlivého pečiva, odznaky a zaujala aj kronika Zväzu žien pri n. p. Pečivárne v Seredi.

Vernisáž výstavy obrazov pod názvom „Moja cesta, Blanka Kästová – Burgerová“

V galérii Mestského múzea v Seredi sa 10. novembra 2023 konalo slávnostné otvorenie výstavy obrazov pod názvom „Moja cesta, Blanka Kästová – Burgerová“. Podujatie ponúklo jedinečný pohľad do sveta farieb, tvarov a emócií akademickej maliarky Blanky Kästovej Burgerovej. Tá patrí v súčasnosti k významným autorom moderného slovenského výtvarného umenia. Žije a tvorí v Seredi. Jej diela, ktoré sa nachádzajú vo viacerých galériách a súkromných zbierkach, pôsobia dynamicky, oživujú prírodné scenérie, mestské kúty či zátišia. Využíva techniku olejomalby, ale autorka sa nevyhla ani kresbe, grafike, keramike a iným technikám. Inšpiráciu nachádza vo všetkom, čo ju obklopuje, predovšetkým v prírode, v mestskom živote aj v medziľudských vzťahoch. Hudobným hosťom večera bolo saxofónové duo v podaní Dagmar Melicherovej a Emmy Aurélie Čölleovej. Výstava potrvá do 27. januára 2024.

Vystúpenie žiakov venované starým rodičom

Jesenné októbrové popoludnie premenili žiaci ZŠ J.Fándlyho na vystúpenie pre starých a prastarých rodičov i rodinných príslušníkov. Pod vedením vedúcej folklórneho krúžku Mgr. Žanety Baudyšovej sa predstavili najmä žiaci prvého, tretieho a štvrtého ročníka. Vystúpenie sa nieslo v duchu slovenských tradícií, piesni, tanca a detských hier. Jednotlivé časti boli popretkávané básničkami a milými veršami pre starkých.

Pripomenuli sme si Deň vojnových veteránov a 105 rokov od ukončenia 1. svetovej vojny

11. november je Medzinárodným dňom vojnových veteránov alebo ako ho mnohí nazývajú Dňom červených makov. Pri tejto príležitosti zorganizoval Zväz vojakov – klub Sereď pod vedením predsedu Ondreja Urbana a UN Veteran Slovakia pod vedením prezidenta Štefana Jangla pietny akt, ktorým si prítomní hostia položením vencov a krížikov s kvetmi červeného maku k pamätníku 1. svetovej vojny uctili pamiatku obetí vojnových konfliktov. Ku Dňu vojnových veteránov sa Sereď každoročne pripája aj rozozvučaním zvonov presne o 11:11 hod. Ide o symbol toho, že nezabúdame a ctíme si pamiatku všetkých obetí vojen a ozbrojeného násilia.

Nadácia Pontis podporila Farskú charitu v Seredi

V dňoch 16. – 20. októbra 2023 zorganizovala Nadácia Pontis zbierku, ktorej výťažok bol venovaný Farskej charite v Seredi. Prispeli do nej samotní zamestnanci nadácie a obsahovala teplé oblečenie, posteľné prádlo, deky, spacie vaky či osušky. Priamo so Sereďou nadácia Pontis spolupracuje od roku 2019.

PRIPRAVILA IVETA TÓTHOVÁ

TIETO A ĎALŠIE ČLÁNKY

V ŠIRŠOM ROZSAHU A S FOTOGRAFIAMI NÁJDETE NA WEBE WWW.SEREDSKENOVINKY.SK

Dôchodkyňu chcel oklamať falošný doktor

Predstavil sa ako MUDr. Hrubý a v telefóne presviedčal dôchodkyňu, že jej syn mal nehodu. Keďže ju podvodníci kontaktovali už druhý krát v priebehu pol roka, hovor zložila. Podobné prípady sa v krátkom čase za sebou odohrali aj v Hlohovci aj Trnave. Všetky s rovnakým scenárom. Dôchodkyne sa ani raz nedali oklamať a okamžite kontaktovali rodinu či políciu. Tá všetky oznámené prípady preverila a v osвете so seniormi naďalej pokračuje.

Krádež predmetov z miestneho podniku

V utorok 7.11. došlo v jednom zo sereďských pohostinstiev ku krádeži viacerých predmetov. Ako uvádza policajná správa, na miesto bola vyslaná hliadka, ktorá na mieste vykonala potrebné úkony. Polícia začala vo veci trestné stíhanie pre prečin krádeže, za ktorý môže v zmysle zákona hroziť trest odňatia slobody až na dva roky.

Kolízia na svetelnej križovatke

Dňa 26.10. došlo ku kolízii dodávky a kamióna na svetelnej križovatke pri nákupnom centre Lidl. Podľa policajnej správy bola nehoda na mieste riešená ako škodová udalosť. Alkohol u vodičov nebol zistený.

Ocenenie a povýšenie príslušníkov Policajného zboru SR

Pri príležitosti Dňa policajného zboru si z rúk riaditeľa Krajského riaditeľstva PZ v Trnava prevzalo 32 mužov a 6 žien rezortné vyznamenania. Za svedomitú a príkladnú plnenie úloh pri výkone služby bol mimoriadne povýšený do hodnosti podpráporčíka aj nstržm. Norbert M. z Obvodného oddelenia PZ v Seredi.

Ponúkali rôzne práce za nízku sumu

V okrese Galanta boli zaznamenané viaceré prípady podvodu na starších občanoch, od ktorých pod zámienkou výmeny strešných rín podvodníci vylákali cca 18-tisíc eur. Išlo o troch neznámych mužov na motorovom vozidle so zahraničnou ŠPZ, ktorí navštívili starší manželský pár v obci Šoporňa a uviedli, že im lacno vymenia ríny. Ešte pred dokončením práce dohodnutú sumu neúmerne navýšili, pričom seniori uviedli, že takú vysokú hotovosť nemajú. Napokon podvodníkom namiesto dohodnutej sumy odovzdali niekoľko tisíc eur, pričom dokončenia opravy sa už nedočkali. Ďalší oklamáný dôchodca, ktorý vpustil podvodníkov do svojho domu v Seredi, obdobným spôsobom prišiel o 12.000 eur.

IVETA TÓTHOVÁ

Chutné a voňavé Vianoce. Pripravte si tradičné pochúťky

Štedrý deň sa blíži a mnohí už plánujú, čo chutné a voňavé položia na svoj rodinný stôl. Seredské novinky zozbierali domáce recepty od obyvateľov Serede a z nášho okolia, aby vás inšpirovali pri predvianočných prípravách. (red)

Štedrovečerná pôstna polievka

Tradicie a rodina pokope – to je to najkrajšie na vianočných sviatkoch. Šošovicová pôstna polievka sa u nás v rodine traduje už roky a pre mňa je chuťovo dokonalá. Výborne chutí aj cez rok v zimnom období, pretože obsahuje šošovicu, ktorá zahreje aj zasýti, a veľa prínosnej koreňovej zeleniny.

Množstvo: 2 litre, Príprava: 20 min
Doba varenia: 35 min, Vhodné od: 4 rokov

Ingrediencie:

- 3 hrste hnedá šošovica
- 1,5 hrste sušené dubáky
- 2 strúčiky cesnak
- 1 ks mrkva
- 1 ks petržlen
- 1/2 ks zeler
- 1/2 ks pór
- 1 ks červená cibuľa
- 1/2 PL hladká špaldová múka
- Na dochutenie: mlieko, bobkový list, maslo, celá rasca, soľ, koriander,
- kurkuma, domáca vegeta, mletá červená parika, muškátový oriešok, citrónová
- šťava, čerstvá petržlenová vňať

Postup:

Večer pred Štedrým dňom si namočíme do vody šošovicu a necháme ju namočenú celú noc. Ráno vodu zlejeme. Hneď ráno namočíme hriby do mlieka a necháme ich namočené až dovtedy, kým sa dajú spolu so šošovicou variť. Hriby opláchneme od mlieka a spolu so šošovicou dáme variť do zhruba litra vody. Pridáme 2 bobkové listy a prekrojený strúčik cesnaku. Varíme pomaly zhruba 30 minút. Medzitým očistíme a pokrájame na kocky koreňovú zeleninu – mrkvu, petržlen, zeler (ak máme, pridáme aj maslovú tekvicu, stačí kúsok), pór a cibuľu. Na masle osmažíme doskovitá cibuľu s rascou,

solou, koriandrom a kurkumou. Pridáme nadrobno posekaný druhý strúčik cesnaku a domácu vegetu a všetkokrátko osmažíme. Zeleninu podlejeme horúcou vodou a dusíme pod pokrievkou domäkka cca 20 minút. Keď už sú šošovica s hríbmi mäkké, pridáme k nim domäkka udusenú zeleninu. Všetko spolu premiešame. Odoberieme jednu naberačku zeleniny aj s vodou a rozmixujeme ju s polovicou PL hladkej špaldovej múky. Rozmixovanú zeleninu vrátime do polievky, polievku dolejeme do dvoch litrov objemu vodou, pridáme do nej mletú červenú papriku a necháme ju zovrieť. Polievku vypneme a dochutíme muškátovým orieškom, solou, citrónovou šťavou a čerstvou petržlenovou vňaťou.

TIP:

Lesné hriby pre deti sú na zvážení, určite ich však nepodávame skôr, než po dovŕšení 3 rokov, najlepšie až od 5 rokov. Bez hřibov je polievka vhodná od 1,5 roka.

Vianočný zemiakový šalát

Náš rodinný recept na tradičný zemiakový šalát. Odlahčený, z ktorého nie je ťažko a ktorý si môžete dopriať naozaj bez výčitiek. Vďaka nálevu z mrkvy je neskutočne šťavnatý.

Množstvo: 4 - 5 porcií, Príprava: 30 min
Doba varenia: 30 - 40 min

Ingrediencie:

- 9 ks šalátové zemiaky
- 3 ks mrkva
- 3 ks zavárané uhorky
- 4 PL tatárska omáčka
- 2 PL kyslá smotana 16% alebo smotanový jogurt 10%
- 2 PL 33% šľahačková smotana môže sa aj nechať
- 1 PL ocot, 1 ČL med, soľ, korenie, šťava z uhoriek
- 1 čl plnotučná horčica

Postup:

Zemiaky si umyjeme a vcelku ich dáme variť aj so šupkou do hrnca na cca 30-40 minút, závisí od veľkosti. Overíme vidličkou, či sú už mäkké. Dáme ich vychladnúť von. Medzitým si ošúpeme mrkvu, nakrájame na krúžky a dáme variť do cca 2 deci vody s medom a solou domäkka. Pred koncom varenia, keď je mrkva už mäkká, pridáme ocot a necháme ešte dve minútky povariť. Trvá to približne 15 minút. Varíme ju prikrytú na menšom ohni (šťavu, ktorá nám varom zostane nevyliavame). Vychladnuté zemiaky ošúpeme, pokrojíme napoly a a pretlačíme cez zemiakové sitko do misky. Uhorky si nastrúhame na hrubom strúhadle. Uvarenú a vychladnutú mrkvu si tiež pretlačíme cez zemiakové sitko. Uhorky aj mrkvu šupneme k zemiakom a pridáme majonézu, smotany, horčicu, trochu šťavy z uhoriek, šťavu z varenej mrkvy, osolíme, dochutíme korením a premiešame. Ak mu ešte niečo chýba, dolejeme šťavy, dochutíme podľa seba.

TIP:

Šťavu z uvarenej mrkvy nevyliavajte, keď šalát vpije tekutinu na druhý deň, môžete doliať. Vynikajúce je pridať aj trochu chilli, trocha pomletých ľanových semiačok, alebo psyllium pre lepšie trávenie. Do šalátu môžete pridať aj nadrobno nakrájané kapary, pár kusov. Potom ale uberte soli, respektíve už vôbec nesoľte. Výborne v šaláte chutí aj pastrnák, môžete jeden pridať a uvariť spolu s mrkvou. Dodá šalátu jemný nádych sladkastej chuti. Ak si chcete pripraviť domácu majonézu, recept nájdete na mojich stránkach.

Tieto recepty do špeciálnej prílohy Seredských noviniek poskytla známa seredská kuchárka a propagátorka zdravej, sezónnej a lokálnej stravy, Tinka Karmažín. Recepty pochádzajú z jej knihy Tinkine sviatočné recepty.

Rumové mesiačiky

Ingrediencie:

- 3 vajíčka
- 12 dkg cukru
- 10 dkg maslo (nie margarín)
- 1 lyžička Kakao
- Polohrubá múka
-

Postup:

Žĺtky vymiešame s dobre zmäknutým (nie rozpusteným) maslom a cukrom. Pridáme kakao a sneh z 3 bielkov. Dáme upiecť a na vychladnuté cesto nalejeme polevu. POLEVA: 20 dkg cukru a 1 dcl rumu. Polevu nalejeme na vychladnuté cesto, vykrojíme mesiačiky, alebo iné vzory.

Radvanská torta

Ingrediencie:

- 4 vajíčka – koľko vážia, tolko práškového cukru
- Koľko vážia 3 vajíčka – tolko hladkej múky
- ¼ kávovej lyžičky prášku do pečiva
- 5 polievkových lyžíc vody
- Sneh zo 4 bielkov

Postup:

Vajíčka rozmiešame s cukrom a za stáleho miešania postupne pridávame vodu. Hladkú múku zmiešame s práškom do pečiva, na záver zľahka primiešame sneh zo 4 bielkov. Toto cesto vylejeme na vymastený a múkou vysypaný plech a dáme upiecť na 180 stupňov. Po upečení cesto opatrne vyklopíme na dosku. Po vychladnutí rozrežeme na tri rovnaké pásy. PLNKA: 0,4 litra mlieka varíme s 1 vanilkovým cukrom a 0,1 litra mlieka rozmiešame so 4 polievkovými lyžicami majenzu. Pomaly lejeme do vriaceho mlieka s vanilkou a miešame. Postupne bude hustnúť, miešame až do vychladnutia. Medzitým si vymiešame 20 dkg práškového cukru 24 dkg masla. Zmiešame s vychladnutou maizénovou hmotou. Na záver hmotu natrieme medzi pláty torty, vrch môžeme ozdobiť čokoládou.

Formičkové pečivo (medvedie tlapky)

Ingrediencie:

- 35 dkg hladkej múky
- 25 dkg masla
- 25 dkg cukru
- 1 vajce
- Kakao

Postup:

Ingrediencie zmiešame, vymiesime tvárne cesto a plníme ním formičky, nie úplne doplna. Pečieme na 170 stupňov, po upečení a miernom vychladnutí vyklopíme a obalíme v práškovom cukre.

cesto, zvalkáme dokopy a necháme stáť 15 minút. Toto zopakujeme trikrát. Z cesta môžeme vykrajovať kolieska alebo hviezdičky, dáme na plech, pečieme na 170 stupňov (pozor, treba strážiť, lebo môžu zhorieť). Po upečení ešte teplé obalíme v práškovom cukre a vychladnuté môžeme zlepovať s kvalitným domácim marhuľovým lekvárom.

Sadlové pečivo

Ingrediencie:

- 1 kg hladkej múky – rozdelíme na dve polovice
- ½ múky zmiešame s 3 dcl hustejšej smotany, ktorú si vyrobíme nasledovne: kyslú smotanu zmiešame s hustou kvalitnou sladkou smotanou (smotana na ťahanie)
- ½ múky zmiešame s 0,5 kg sadlom, ktoré sme

naškrabali (sadlo musí byť z brušnej dutiny prasiatka, takú dostať už jedine z domácich zabíjačiek)

Postup:

Najprv si vyvalkáme smotanové cesto a naňho si potom vyvalkáme aj sadlové cesto. Preložíme cesto, zvalkáme dokopy a necháme stáť 15 minút. Toto zopakujeme trikrát. Z cesta môžeme vykrajovať kolieska alebo hviezdičky, dáme na plech, pečieme na 170 stupňov (pozor, treba strážiť, lebo môžu zhorieť). Po upečení ešte teplé obalíme v práškovom cukre a vychladnuté môžeme zlepovať s kvalitným domácim marhuľovým lekvárom.

Recepty poskytla Eva Vrabcová

Pečená kačka s červenou kapustou

Ingrediencie:

- 1 ks kačka (ideálne domáca), rasca, soľ
- Dusená kapusta: 2 ks jablka, červená kapusta, masť, cibuľa, ocot, kryštálový cukor, bobkový list, čierne korenie, soľ

Postup:

Kačku dobre osolíme, posypeme rascou zvonku i zvnútra, necháme ju odležať aspoň 2 hodiny. Potom ju premiestnime na pekáč (s pokrievkou), podlejeme trochou vody a dáme piecť na 180 °C, asi 90 minút. Ak nemáme pekáč s pokrievkou, kačicu uzavrieme v pekáči alobalom. Po asi hodine pečenia vidličkou poprepichujeme kožu (aby vytiekol prebytočný tuk), zakryjeme a vrátime naspäť do rúry. Po polhodine zložíme pokrievku, zvýšime teplotu na 200 °C a za občasného polievania výpekou pečieme kačku ďalšiu hodinu, pekne do chrumkava. Kým sa kačka pečie, pripravíme si dusenú kapustu. Kapustu nakrájame na tenké prúžky alebo spolu s jablkami (nemusíme šúpať) postrúhame na strúhadle či v kuchynskom robotovi. Vo väčšom hrnci roztopíme masť a pridáme nakrájanú cibuľku. Keď získa sklovitý nádych, prisypeme kapustu a necháme ju chvíľku podusiť. Pridáme niekoľko lyžíc cukru a tiež bobkový list a trochu octu. Dobré premiešame, kým sa cukor nerozpustí. Keď kapusta trochu stratí objem, pridáme aj jablčka. Osolíme, okoreníme a premiešame. Necháme zovrieť, podlejeme vodou, zakryjeme a dusíme domäkka. Nakoniec ochutnáme a podľa potreby pridávame jednotlivé koreniny (prípadne aj ocot, či cukor), aby sme dosiahli nami požadovanú chuť a vyváženosť jednotlivých chutí.

Recept poskytol Benjamín Gombos

Dolnostredské makové pupáky

Postup:

Na kocky pokrájame staré rožky alebo vianočku. V teplom mlieku rozpustíme cukor, pripravené kocky poprskáme sladkým mliekom a posypeme zomletým makom zmiešaným s práškovým cukrom. Toto jedlo sa podávalo cez deň pred Štedrou večerou.

Domáce slíže

Postup:

Hrubú múku zmiešame s vodou a trochou soli. Kto chce, môže pridať vajce, ale nie je potrebné. Na doske vymiesime polotuhé cesto, rozgúľame cesto na hrúbku asi 2 milimetre, alebo ako kto má rád. Rozgúľané cesto narežeme na pásy približne 7 centimetrové (kto aké dlhé slíže chce) a nožom krájame hrubé slíže. Prípadne môžeme krájať aj na šiflíky (kocky). Vo vriacej osolenej vode slíže vyvaríme a uvarené prepláchneme studenou vodou. Slíže podávame ako potrebujeme – na sladko s makom, s orechmi, alebo na slano. Ocetky vieme využiť ešte na ocetkovú polievku.

Kapustové šiflíky

Postup:

Bielu kapustu pokrájame na hrubom struháku, zmiešame s troškou bravčovej masti a pečieme v trúbe na 180 – 200 stupňoch. Kapustu z času na čas premiešame, začne naberať hnedú farbu. Upečenú kapustu zmiešame so šiflíkmi (alebo hrubými slížami, podľa chuti). Môžeme podávať na sladko – kapustové šiflíky posypeme cukrom, alebo na slano – šiflíky osolíme a môžeme pridať oškvarky, alebo opraženú slaninku. Kapusta upečená takýmto spôsobom sa dá využiť aj na kysnuté cesto, do kapustníkov.

Varený bôb

Postup:

Na štedrý deň nesmie chýbať na stole bôb uvarený v slanej vode.

Recepty poskytla Zuzana Chalupková

Vzniká nový kalendár na rok 2025, ktorý bude v znamení lokálnych jedál Serede a okolia. V prípade záujmu o viac informácií kontaktujte: **Martina Hilkovičová** martina.hilkovicova@gmail.com

SPRACOVALA ZUZANA SLAHUČKOVÁ

Aká bola kedysi vianočná Sered'?

Vianoce patria medzi najvýznamnejšie kresťanské sviatky. Vianočnému obdobiu predchádza štvortýždňový advent, kedy sa majú ľudia positiť a pripravovať sa na príchod Nášho Pána. Do adventného obdobia spadajú ešte dva sviatky, ktoré majú dlhú tradíciu aj na Slovensku: sviatok sv. Mikuláša a sviatok sv. Lucie.

Mestečko Sered' malo v minulosti najmä roľnícko-remeselnícky charakter bez silnejšej zámožnej meštianskej vrstvy. Charakteristický bol pohyb obyvateľstva v hektických obdobiach slovenských dejín, čo malo vplyv aj na tradície a dodržiavanie zvykov.

V mnohých seredských rodinách bolo zvykom už 4. decembra, na sviatok sv. Barbory, narezať čerešňové vetvičky do vázy, ktoré mali do Vianoc rozkvitnúť. Nie vždy sa to však podarilo.

Nasleduje sviatok sv. Mikuláša, 6. decembra. V jeho predvečer navštevoval rodiny s deťmi sv. Mikuláš aj so sprievodom anjela a čerta. V Seredi na Mlynárskej ulici preberali túto úlohu hlavne členovia rodiny Hulákových. Mikuláš mal oblečené biele kňazské rúcho, na hlave biskupskú čiapku a v ruke biskupskú palicu, anjel bol oblečený v bielom a mal pripevnené krídla. Čert bol zasa oblečený v čiernom, na tvári mal masku čerta, pripevnený čertovský chvost a v ruke držal breзовú metlu, alebo štrngal reťazou. Sprievod ohlasoval svoj príchod zvončekom. Každé dieťa sa muselo pomodliť aspoň krátku detskú modlitbičku no a potom sa rozdávali darčeky. Darčeky dostali vždy všetky deti v rodine, a tých neposlušných napomínal čert.

Nasledoval sviatok sv. Lucie, 13. decembra. Lucia, žena oblečená v bielej plachte so sviečkou a husacím krídlom, navštevovala rodiny a krídlom vymetala kúty miestností. Tento zvyk v Seredi postupne vymieral a zanikol cca v 50-tych rokoch 20. stor. Súčasne

Hokejisti na Mlynárskej ulici, fotoarchív Mestského múzea, zo zbierky rodiny Práznovskej

Zima pri mlynoch na Váhu v Seredi, fotoarchív Mestského múzea, zo zbierky rodiny Júliusa Kollárika

Vianočné trhy v Seredi suploval jarmok na sv. Luciu.

24. december - Štedrý deň. Deň kedy sa treba stíšiť a očakávať príchod Nášho Spasiteľa. Na Štedrý deň už väčšina domácností bola vyupratovaná a gazdiné chystali štedrovečernú večeru. V Seredi bolo zvykom dopoludnia navštíviť cintorín zapáliť sviečky a ozdobiť hroby svojich blízkych. Dodržiaval sa celodenný pôst. Večera mala niekoľko chodov. Prvé boli vianočné oblátky s medom, orechmi, alebo aj cesnakom. Potom prišla na stôl kyslá smotanová šošovicová polievka, nasledovali ryby, ktoré nachytali miestni rybári, so zemiakovo-cibuľovým šalátom. Neskôr už sa dali kúpiť kapry a začal sa viac konzumovať zemiakový majonézový šalát. V chudobnejších rodinách, alebo podľa zvyku sa podávali *opatance* (opekance) s makom alebo so pšenom a

konopným olejom. Potom prišli na stôl kysnuté koláče – makové, orechové, tvarohové a *suché* zákusky, linecké pečivo, medvedie tlapky *dumbíraky* (zázvočníky), jablká, sušené slivky. V niektorých rodinách sa varil bôb. K večeri sa podávalo biele alebo červené víno. Štedrovečerný stôl bol prikrytý bielym obrusom, či obrusom vyšívaným vianočnými motívami, v strede horela sviečka. Pod obrus sa dávali šupiny z ryby a drobné mince a prestieral sa jeden tanier navyše pre možného pútnika. U nás doma je stále zvykom do osobitnej misky odložiť z každého jedla symbolicky „pre dušičky“. Pred začatím večere gazdiná vykropila všetky miestnosti v dome svätenou vodou a po rohoch sa rozhodili orechy. Ak sa chovali v dome hospodárske zvieratá, gazdiná odniesla oblátky aj im. Naša babka oblátku

pustila aj do studne, aby sa zabezpečila čistota vody.

Potom sme sa všetci spoločne pomodlili Otčenáš, Zdravas a Sláva. Slávnostný príhovor a prípitok predniesol najstarší člen rodiny. Po večeri sa rozbaľovali darčeky, ktoré priniesol Ježiško. Jeho príchod oznamoval zvonček. Potom sa koledovalo, v Seredi zvykli koledovať aj miestni Cigáni.

Prvý sviatok vianočný, 25. decembra, sa slávil Božie narodenie alebo tiež Narodenie Krista Pána. Tento sviatok bol venovaný rodine, nechodilo sa na návštevy. V rodinách sa varil slávnostný obed, ktorý v lepšie situovaných rodinách, zahŕňal pečenú hus, kačku alebo kura. Dopoludnia sa navštevovala slávnostná svätá omša. Tak, ako na utierni, aj pri tejto omši spieval miestny spevokol Zvon.

Popoludní sme chodili na malé prechádzky, alebo sa hrali rôzne spoločenské hry – človeče nehnevaj sa, dáma, karty. Deti čas prázdnin trávili najčastejšie vonku. Korčuľovali sa na *kvintákoch* – korčuľiach, ktoré sa pripevňovali k topánkam klúčikom, alebo sa celé dni sánkovali na títeši.

Na sv. Štefana 26. decembra sa vinšovalo Štefanom. Večer bývala štefanská zábava v seredských hostincoch. Zábavy väčšinou organizovali miestne komunity.

Vianoce sa končili na sviatok Zjavenia Pána – Troch kráľov 6. januára nasledujúceho roku. Ja si už koledovanie na Troch kráľov nepamätám, ale zo spomienok babky viem, že koncom 19. a začiatkom 20. storočia ešte koledníci chodili. Žiaľ, zapamätala som si iba úvodné slová koledy: *My Tré králi, my Tré králi, my kraj sveta ideme, Krista Pána, Krista Pána hľadáme. Toto je tá jasná hviezda, ktorá nás priviedla do Betlehéma mesta.*

Všetkým prajem požehnané a pokojné Vianoce.

EVA VRABCOVÁ, RED

Kramárová Slávka, PaedDr.,
poslankyňa MsZ Sered'
za volebný obvod č. 2
skramarova@azet.sk

Vianoce sú pre mňa hlavne symbolom rodiny, pokoja, ako aj stretávok s rodinou a priateľmi. Spomienky na vianočný či predvianočný čas, keď som bola dieťa, sú plné bieleho snehu, radosti. Či už to boli guľovačky, stavanie snehuliakov a samozrejme korčuľovanie. Chlapci z Mlynárskej ulice urobili za „títešom“ osvetlené klzisko, kam sme chodili aj my, činžiačkové deti. Večer bol zákaz, Mlynárcania hrali hokej a po ňom polievali a upravovali klzisko. V pristavenom železničnom vagóne, kde bola „centrála“, sme sa mohli aj zohriať. Keďže v zime bolo zamrznuté všetko, výborné boli podmienky aj na chodníkoch. Niektorí odvážni chlapci, vrátane môjho budúceho manžela, sa na zamrznutom Váhu nielen korčuľovali, ale dokonca kryhovali. Váh bol zamrznutý na 10 a viac cm. Teploty boli oveľa nižšie ako dnes – mínusové. Domov sme prichádzali s vyštípanými lícami a neraz so slzami v očiach s primrznutými končatinami, ktoré skončili v „lavóri“ so studenou vodou. Na Štedrý deň bolo doma všetko čisté, poupratované, napečené drobné pečivo, orechový a makový závin, o čo sa postarala najmä moja mama. Stromček stál dva – tri dni pred Štedrým dňom v obývačke. Ten sme zdobili my, deti. Okrem klasických gúľ a reťazí muselirodičia súhlasiť aj s umiestnením nami zhotovených ozdôb. Smrečok nás tešil do Troch kráľov. Darčeky sme mali oproti dnešným deťom skromné, každý zo súrodencov maximálne jednu hračku. Dostali sme najmä praktické veci – oblečenie. Či už pulóver,

svetřík, rukavice, čiapka alebo šaty, všetko s láskou uplietla, uháčkovala alebo ušila tajne naša mamička. My deti sme dali rodičom darčeky, ktoré sme zhotovili v škole. Výber ovocia nebol ako dnes. Bežné boli jablká. Pamätám si na „kubánske“ pomaranče, ktoré vôbec neboli také pekné ako dnes, ale zato veľmi chutili. Kapra, ktorého vždy čistil otec, sme mali z bývalej predajne Ryba (dnes Jostav) na ul. SNP. Na obed sme mali kapustnicu, štedrá večera pozostávala z „predjedla“ – oplátka, med, cesnak a hlavného jedla – výber z dvoch polievok: rybacia a kyslá šošovicová a vyprážaná ryba so zemiakovým majonézovým šalátom. Zvyky z čias môjho detstva dodržiavame dodnes. A navyše, pod obrus do rohov kladím drobné peniaze a šupinky ryby, tiež od stola počas večere neodchádzame. A hoci moje vnúčatá dostávajú viac vecných darčiek, ako som mala ja, skutočným, nenahraditeľným darom je láska a spokojnosť v kruhu rodiny. To nám dáva silu byť šťastnými a zdravými. A na záver? Tak, ako my máme svoje zvyky, iné krajiny majú svoje. Počula som, že v Ekvádore sa na Štedrý deň prechádzajú ľudia ulicami s predmetmi, ktoré si prajú dostať pod stromček. Ak ma teda uvidíte na Vianoce prechádzať sa po Seredi s kufrom, to ma nevyhostili z domu. Znamená to, že chcem v budúcom roku veľa cestovať. Všetkým prajem krásne prežitie vianočných sviatkov!

Jozef Valábek,
Denné centrum pre seniorov,
vedúci

Vianoce v mojom detstve som prežíval rovnako, ako deti v súčasnej dobe, aj keď podmienky boli odlišné. Tešil som sa na prázdniny, kedy som

nemal domáce úlohy. S blížiacim sa Štedrým dňom sme s otcom vybrali stromček a riešili jeho uchytenie do stojanu. Mama vypekala rôzne vianočné koláčiky a zákusky a naša domácnosť rozvoniavala vanilkou, škoricou a čokoládou. Keď prišiel Štedrý deň, ja s otcom sme zdobili stromček a mama pripravovala slávnostnú večeru. Nikdy nám nechýbal vyprážaný kapor, šošovicová polievka so sušenými slivkami, oblátky s medom orechmi a jablkom a fantastický zemiakový šalát. Pred samotnou večerou nechýbala modlitba a túžobné očakávanie chvíle, keď sa rozozvučal zvonček. Vtedy sme sa vybrali do izby a mohol som objaviť darčeky od Ježiška. Tešil som sa z každej hračky, ale aj oblečenia. Väčšinou to boli spoločenské hry, lopta, korčule, ale aj diaprojektor, z ktorého som mal najväčšiu radosť. Do neho sa vkladali rozprávkové filmy, ku ktorým boli priložené aj texty rozprávok. A keď kamarát z ulice dostal pod stromček bábkové divadlo, nebolo nám viac treba a začali sme pre všetky deti z ulice premietiť rozprávkové filmy a hrať bábkové divadlo. Rád si na to spomínam, pretože som už od malička inklinoval k organizovaniu kultúrnych aktivít, čo ma sprevádzalo počas môjho profesného života až do dnes medzi seniormi.

Magda Luptáková,
dôchodkyňa

Kým som bola menšia, na Vianoce som sa veľmi tešila. Pod stromčekom sme si našli okrem iných darčiek aj knihy – leporelá, knižky riekaniek, rozprávok a iné. Vianočný stôl bol bohatý a boli sme šťastní. Keď mi v jedenástich rokoch zomrel otec, všetko sa zmenilo. Žili sme veľmi ťažko. Mama

nemohla pracovať, pretože sa starala o dedka, takže sme prežívali prakticky z dedkovho dôchodku, ktorý bol tristo korún. Napriek tomu sme si pod stromčekom našli vždy nejakú knižku. Knihy čítaval aj otec a mama. Bola to červená knižnica, historické aj romantické. Čítanie mi zostalo dodnes. Doma máme plné police kníh.

Anna Karelová,
dôchodkyňa

Moje spomienky sa viažu na začiatok decembra. Každé ráno o šiestej sme chodili my, deti, do kostola na roráty. Oblečenie sme mali veľmi chatrné. Premrzli sme a doma sme sa vyzuli a šúchali si prsty na rukách a na nohách, aby sme sa zohriali. Po večeroch sme rozbíjali orechy na koláče. Na jablká a pomaranče sme stáli v rade a tak isto aj na kapra. Voľakedy boli zimy studené, bolo veľa snehu a mrzlo, tak sme sa striedali súrodenci a sem-tam aj mama. Salonky sme si vyrábali sami a vkladali sme do papierika a staniolu kockový cukor, neskôr už boli fondantové salonky a figúrky poliate čokoládou (potajme sme ich zo saloniek vybrali). Večera pozostávala z tradičných chodov ako dnes, ale najviac sme sa tešili na darčeky, i keď to boli bežné veci na oblečenie. Celé vianočné prázdniny sme sa korčuľovali. Na baganče sme si priviazali špagátom potrebnú dĺžku „šteku“, a tak sme to skúšali na ľade. V puberte sme dostali jedny kanady a bratia striedavo chodili na klzisko, ktoré si urobili obyvatelia Mlynárskej ulice.

SO SENIORMI SA ZHOVÁRALA
RUŽENA SCHERHAUFEROVÁ

Celoročný zákaz pyrotechniky v Seredi. Všeobecne záväzné nariadenie šité na mieru pre tohtoročný Silvester

Niektro hromží, niekto si z duše vydýchol. Od decembra v Seredi platí všeobecný zákaz používania hlučnej pyrotechniky! Sereď tak vyslala do sveta signál o uvedení si škodlivosti pyrotechniky na zdravie, životné prostredie, aj majetok. Poslanci mestského zastupiteľstva schválením tohto všeobecne záväzného nariadenia predbehli účinok novely zákona, čo v praxi znamená možnosť pokutovania pristihnutých výtržníkov.

Spoločný návrh všeobecne záväzného nariadenia predstavili mestskí poslanci Erik Štefanek a Ľubomír Švorc. V novembri zaňho zahlasovali takmer všetci poslanci. „Chcem sa úprimne poďakovať kolegom, že ho v takej veľkej miere podporili. VZN je šité práve na tohtoročný Silvester, nebudeme to tajiť. Snáď sa nájde dostatok ľudí v Seredi, ktorí toto VZN budú rešpektovať. Máme nádej, že aspoň čiastočne sa tak podarí znížiť množstvo odpadu, ktorý vzniká po použití pyrotechniky v našom meste,“ objasnil spoločný cieľ predkladateľov poslanec Švorc.

Uvedomelá Sereď

Schválené VZN vníma najmä ako pozitívny signál pre verejnosť, aby sa v čase tohtoročného Silvestra hlučná a nebezpečná zábavná pyrotechnika nepoužívala. „Jedná sa o pyrotechniku kategórie F2 a F3 spôsobujúcej nadmerný hluk, čo sú petardy, zábleskové petardy, výmetnice a rímske sviece. Sereď sa týmto krokom zaradila medzi ďalšie mestá na Slovensku, ktoré si uvedomujú škodlivý vplyv pyrotechniky,“ doplnil poslanec

Ľubomír Švorc. Ako chemik vníma vplyvy pyrotechniky aj v súvislosti s jej nežiaducimi účinkami na fyzické a duševné zdravie ľudí, aj zvierat. „Známe sú poškodenia majetku a výrazne sa znečisťuje životné prostredie. Pri použití pyrotechnických výrobkov sa uvoľňujú toxické chemické zlúčeniny (napr. zlúčeniny bária, stroncia, antimónu a iné), ktoré sa vďaka dobrej rozpustnosti vo vode dostávajú do ekosystému (pôda, podzemné vody, rieky). Tieto karcinogénne zlúčeniny môžu zároveň ovplyvniť imunitný a gastrointestinálny systém, ako aj neurotransmitery v mozgu,“ uzavrel Švorc.

Slabá vykonateľnosť

Poslanec Ján Himpán svoj neutrálny postoj k návrhu nariadenia odôvodnil kapacitnými možnosťami polície, ktorá bude mať na starosti pristihnutie a pokutovanie výtržníkov. „S myšlienkou ako takou súhlasím. Pyrotechnika má jasné negatívne vplyvy na všetko živé. Nesúhlasím však so znením VZN. Keď sme už niečo nariadili, chýba mi, kto bude v meste zabezpečovať kontrolu naplnenia? Mám za to, že je nevykonateľná. Mestská polícia na toto kapacity nebude mať ani pri všetkej dobrej vôli. Nebudú vedieť zistiť, kto a kedy nelegálne ohňostroj odpálil. Skôr si myslím, že sme mali počkať na celoplošný zákon, ktorý vstupuje do platnosti druhého januára roku 2024 na celom Slovensku. Myslím si, že tú hodinku – dve hodinky s pyrotechnikou sa dajú zvládnuť. Uvidíme, ako bude v realite vyzeráť Silvester 2023 v Seredi,“ vysvetlil svoj postoj poslanec Himpán. Pripomenul, že pyrotechniku si občania zadovážia v podstate kdekoľvek. „Bol som

Ilustračné foto (Zdroj: freepik.com)

odpaľovač mestského ohňostroja v Seredi. Mám s týmto živé skúsenosti a som presvedčený, že mnohí občania budú chcieť konkurovať a vystatovať sa svojimi ohňostrojmi. Kto bude chcieť, ten si vlastný ohňostroj zadováži a odpáli,“ uzavrel Himpán.

Hasiči vyzývajú na bezpečnosť

Na Silvestra si v Seredi legálne môžete odpáliť jedine detskú pyrotechniku. Patria k nej takzvané motýle, bzučiaky, píšťalky, vystreľovacie konfety, fontánky, či prskavky. Za odpálenie petárd, výmetníc, mín, či rakiet v Seredi riskujete pokutu 30 eur.

Ak sa na Silvestra budete nachádzať mimo nášho mesta a chystáte sa oslavy príchodu Nového roka rozbaľiť vo veľkom štýle, je na mieste zvážiť nebezpečenstvá, ktoré so sebou pyrotechnika nesie.

O zážitkoch spojených s hasením požiarov po nesprávne odpálenej pyrotechnike by vedeli rozprávať tí najpovolanejší, najmä hasiči. „K silvestrovským oslavám a oslavám príchodu Nového roku tradične patrí ohňostroj a rôzne

pyrotechnické efekty. Avšak pri používaní zábavnej pyrotechniky dochádza každoročne aj k zraneniam spôsobených nedodržaním niektorých základných bezpečnostných pravidiel. Stáva sa často, že ľudia sa porania podomácky vyrobenou pyrotechnikou, pričom pri podomácky vyrobenej pyrotechnike sú následky zranení vážnejšie, ako pri zakúpení si zábavnej pyrotechniky u certifikovaného predajcu. Zábavná pyrotechnika neraz končí aj na balkónoch na sídliskách,“ upozornil Zoltán Tánczos, riaditeľ Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Galante. Dodal, že dôležitá je pritom ohľaduplnosť. „Zábavnú pyrotechniku nehodno odpaľovať v blízkosti škôl, nemocníc, domov dôchodcov a podobne. Iniciovane výrobky zábavnej pyrotechniky v žiadnom prípade nehádzte medzi ľudí, malé deti a zvieratá,“ uzavrel Tánczos.

Čo hovorí zákon?

Dňom 2. 1. 2024 vstúpi do platnosti novela zákona č. 58/2014 Z. z. o výbušninách, výbušných predmetoch a munícii v znení neskorších predpisov a zákon č. 372/1990 Zb o priestupkoch v znení neskorších predpisov, ktorá zavádza zákaz používania pyrotechnických výrobkov kategórie F2 a F3, ktorých hlavným efektom je hluk. Zákon definuje aj čas, kedy používanie ohňostrojov nie je zakázané a to od 31. decembra od 18:00 hod. do 1. januára 2:00 hod., zároveň v mestách a obciach umožňuje existenciu VZN o zákaze používania pyrotechnických výrobkov nad rámec zákona. Sereď práve takéto VZN schválila.

ZUZANA SLAHUČKOVÁ

Študenti z gymnázia na informačno-študijnej návšteve v Bruseli

Súťaže o Európskej únii sú pre stredoškóľakov dôležité, nakoľko im ponúkajú jedinečnú príležitosť prezentovať svoje vedomosti a ukázať, že sú v Európe doma. Minulý školský rok sa Gymnázium Vojtecha Miháľika zapojilo do viacerých súťaží o EÚ, ale **Mladý digitálny Európan** bol ten prelomový. Súťaž sa realizovala elektronickou formou, kde žiaci vyplňali elektronický test zameraný na Európsku úniu. Z **2183** žiakov zo **161** škôl nám do celoslovenského kola postúpili až **2** žiaci. Na pôde Prešovskej univerzity, kde sa národné kolo konalo, si zmeralo sily **11** účastníkov. Naše gymnázium si odnieslo neskromne **1. a 2. miesto**. Na víťazov okrem hodnotných cien čakala aj cena zážitková, informačno-študijná návšteva inštitúcií EÚ v Bruseli.

Túto návštevu si naši dvaja už maturanti z oktávy Peter Michal, ktorý obsadil 1. miesto a Michal Beňo s 2. miestom a pedagogickým dozorom užili na začiatku októbra.

Ako prvé navštívili **Radu Európy**, kde dostali podrobné informácie o jej fungovaní, o jej najvyšších predstaviteľoch a prešli si toto „tlačíscie srdce Európy“ všade, kde to bolo možné. Ďalej pokračovali v prehliadke **Európskeho parlamentu**. Návšteva rokovacej sály bola skvelým spôsobom, ako nasat' vzrušujúcu atmosféru najväčšieho nadnárodného parlamentu na svete a dozvedieť sa viac o jeho právomociach a úlohe. Poslednou inštitúciou bola **Európska komisia**. Tu mali študenti možnosť stretnúť sa s hovorcom Petrom Stanom, ktorý im predstavil aktivity EÚ v zahraničnej bezpečnostnej politike. Pán Róbert

Konrád ich oboznámil s politikou životného prostredia a zelenou dohodou. A členka kabinetu eurokomisára Maroša Šefčoviča, pani Gabriela Keckšová im predstavila jeho úlohu a každodennú prácu kabinetu, ako aj jeho najnovší post „šéf pre klímu EÚ“.

Po absolvovaní tejto stáže možno potvrdiť, že išlo o jedinečnú príležitosť získavať hlbšie pochopenie o fungovaní a rozhodovacom procese EÚ, ktorá im umožňuje nielen rozšíriť svoje vedomosti o európskych záležitostiach, ale aj získať cenné praktické skúsenosti a navietať kontakty s odborníkmi v Bruseli. Je to šanca pre študentov, ktorá, veríme, že bude mať pozitívny vplyv na ich osobný a akademický rozvoj a môže tiež prispieť k ich budúcej profesii v oblasti európskych záležitostí.

**Deň otvorených dverí organizuje
GVMS vo štvrtok 7. decembra 2023
od 15.00 do 17.00 hod.**

MGR. LUBICA ŠTEFÁKOVÁ, GYMNAZIUM VOJTECHA MIHÁLIKA SEREĎ

Hľadáte možnosti športového vyžitia v Sereďi? Prečítajte si servis niektorých kontaktov

DETI A DORAST

HÁDZANÁRSKY KLUB SLÁVIA
Milan Novák
Garbiarska 51/57, 0904 569 348
milannovak650@gmail.com

**BASKETBALOVÝ KLUB
LOKOMOTÍVA**
Marián Majerník
M.R.Štefánika 2997,
0907 749 856, info@lokosered.sk

TENISOVÝ KLUB
Branislav Bíro
Športová ulica 2887, 0908 793 439
tksered@gmail.com

ATLETICKÝ KLUB VÁH
Miroslav Hlúbik
Fándlyho 7/A, 0940 800 042
atletikasered@gmail.com

ŠKF SEREĎ MLÁDEŽ
Miroslav Greguška
Športová 2809, 0908 904 585
skfseredakademia@gmail.com

Tri2Fly ACADEMY
0903 105 111
tritofly.academy@gmail.com

ICE PLAYERS (FLORBAL)
Peter Janda,
Kukučínova 97/11, 0949 252 735
iceplayerssereď@gmail.com

DETI A DOSPELÍ

ŠK CYKLOTOUR
Ondrej Mačaj
Školská 1, 0904 430 214
info@gmail.com

AB CYKLISTICKÝ KLUB
Tibor Nešťák
D. Štúra 759/35, 0908 538 712
absereď@absereď.sk
GIRYA CROSS GYM
Michal Ščepko
Mlynárska 36, 0902 808 627
scepko.michal@gmail.com

ZUMBA
Lucia Poláková,
Telocvičňa ZŠ J. A. Komenského, 0949 301 370
vargovalv@gmail.com

JUMPING
Lucia Poláková, 365 Gym,
Šintavská ul., 0949 301 370
vargovalv@gmail.com

TAEKWON-DO
Milan Rajský
Dolnočepenská 1622,
0903 789 332
taekwondosereď@gmail.com

AIKIDO-DOJO
Patrik Hano
Komenského 8,
0905 260 765
info@aikidosereď.sk

**AMATÉRSKY FUTBALOVÝ
KLUB VODRA**
Anton Dúbravec
Jesenského 3000/58,
0905 262 273
vodra.sereď@gmail.com

ŠKF SEREĎ
Miroslav Greguška
Športová 2809,
0908 904 585
skfsered@skfseredfutbal.sk

DARTS CLUB (ŠÍPKY)
Športová 225/35, Dolná Streda
0915 374 056

CalistheniX SEREĎ (workout)
Veronika Greinerová

Šopornianska 1003/16, Pata
0918 193 600,
veronika.greinerova@gmail.com

**STOLNOTENISOVÝ KLUB
MLADOST'**
Martin Gál
0903 458 617
hatalova@sstz.sk

NORDIC WALKING
Vlasta Klačanská
0907 581 900, info@snwa.sk

PILATES, TRX, PURE BARE
Silvia Kopajová
0905 647 060
s.kopajova@gmail.com

CVIČENIE PRE SENIOROV

Terézia Nádaská
0918 515 137
tereza.nadaska@gmail.com

JÓGA
Gabriela Tóthová
0905 743 859
gabriela.zakovicova@gmail.com

PRIPRAVILA IVETA TÓTHOVÁ

O zbierkových predmetoch z múzea

EXPONÁTY Z KUCHYNE A JEDÁLNE Z KAŠTIELA V SEREDI

Mestské múzeum v Seredi má v zbierke predmety, ktoré patrili pôvodne do mobiliáru kaštieľa, boli darované alebo vzaté z budovy počas vojny i po nej. Do zbierky múzea sa dostali darom a niektoré odkúpili členovia OZ VODNÝ HRAD a iné boli zachránené počas devastácie kaštieľa a postupne prinesené do múzea. O záchranu týchto predmetoch z kaštieľa múzeum usiluje a stále ich skúma a zbiera spolu s OZ Vodný Hrad.

Medzi prvé predmety získané do zbierky múzea boli úžitkové kuchynské riady – medený pekáč na pečenie hydiny a mäsa, dĺžky 85 cm a šírky 37 cm s vyformovaným žliabkom na polievanie mäsa, dva porcelánové taniere s nemeckým písmom Schloss – Szered z konca 19. storočia. S rovnakým nemeckým textom Schloss – Szered je označený aj vínový pohár na stopke s vygravírovaným rastlinným motívom. Najnovšie pribudol do zbierky súbor troch tanierov, vyrobených v anglickej manufaktúre Davenport s motívom kvetov a ovocia, ktoré mohli slúžiť pri stolovaní v kaštieli do roku 1912 majiteľke francúzskej kňažnej Angélique d'Hénin de Alsace a po roku 1912 novému majiteľovi barónovi Heinrichovi Ohrensteinovi, uvedené tri taniere sú vystavené v expozícii múzea od novembra t.r.. Ďakujeme darcom týchto predmetov Štefanovi a Jaromírovi Švrčekovi zo Serede.

MÁRIA DIKOVÁ

† OPUSTILI NÁS:

V OKTÓBRI 2023

Luboš Hostina (1967), Peter Kozmér (1995), Ján Žigo (1964), Dušan Štefák (1952), Michal Dušecina (1930), Helena Szücssová (1941), Emília Regenová (1929), Vladimír Alina (1956)

V NOVEMBRI 2023

Alžbeta Mesárošová (1950), Jolana Hlaváčová (1932), Igor Čuboň (1952), Štefan Mikéci (1946), Mária Kováčsová (1937), Vladimír Dobiš (1942)

Pesecká Leánka, Dornfelder, či Pálava. Šintavský chotár ponúka i takéto klenoty, okoštujete ich priamo od vinárov

V stredoveku patrila Šintava k piatim najväčším producentom vína na Slovensku, spolu s Bratislavou, Svätým Jurom, Modrou a Hlohovcom. Dnes sa novodobí vinári snažia o renesanciu. Vytvárajú zaujímavé podujatia pre propagáciu a rozvoj vinohradníckej a vinárskej kultúry. Napríklad v decembri pozývajú na koštovku mladých vín, bude to vraj symfónia ovocných chutí.

Kráľ Žigmund Luxemburský v roku 1423 udelil Šintave titul Slobodné kráľovské mesto. „Medzi právami bolo aj právo voľného výmeru vína, ktoré sa zachovalo až do 19. storočia,“ uviedol Peter Miklošík, zakladajúci člen a v súčasnosti čestný predseda Vinohradníckeho a vinárskeho spolku Šintava. Hovorí, že podľa historických máp zo stredoveku je možné usudzovať, že vinohradov v šintavskom chotári bolo asi 400 hektárov. „Pestovanie hrozna podporovala či už svetská alebo cirkevná vrchnosť a pestovanie hrozna a výroba vína bol významným zdrojom príjmov vinohradníckych rodín,“ pokračuje v rozprávaní pán Miklošík. „Kolektívizácia poľnohospodárstva v 50-tych rokoch 20. storočia ukončila v našom regióne éru malých vinohradov. Tieto boli vyklčované a začala sa éra veľkovýrobného pestovania hrozna na Jednotnom roľníckom družstve. Spracovanie hrozna a výrob vína v našom regióne bolo sústredené do podniku Hubert J.E. Sered a v súčasnosti aj firmy Dufrex, s r.o., prípadne Šintavan s r.o. Éra drobných vinohradníkov a výrobcov vína viac – menej skončila,“ vysvetľuje Peter Miklošík.

Zachovávanie tradícií

O obnovu tradície malých vinárov sa od roku 2019 pokúša Vinohradnícky a vinársky spolok Šintava. „Skoro po sto rokoch naviazal na tradíciu vinohradníckeho spolku z prvej Československej republiky. Cieľom spolku je rozvíjať a zachovať tradície malých vinohradníkov a vinárov,“ objasnil vinár Miklošík. „Obnovili sme starú vínnu pivnicu pod obecným úradom v Šintave a vytvorili v

nej expozíciu histórie vinohradníctva a vinárstva v Šintave. Je zároveň aj našim klubom, kde sa pravidelne stretávame. V roku 2021 sme vydali brožúru o histórii vinohradníctva a vinárstva v Šintave,“ uzavrel rozprávanie čestný predseda šintavských vinárov. Brožúra je pre záujemcov k dispozícii v historickej pivnici pod zasadacou miestnosťou obecného úradu.

Podujatia pre verejnosť

Spolok pristupuje k propagácii vinárskej problematiky ako ku kultúrne – spoločenskej udalosti. Organizujú podujatia nielen pre širokú verejnosť, ale aj pre svoje vinárske rodiny. Veď na úrode hrozna a výrobe vína sa podieľa vždy celá rodina a mnohokrát aj široký okruh priateľov a milovníkov vinohradníctva. K zaujímavým akciám patrí napríklad Vinársky pleskot biča, varenie gulášu, stretnutia vinárskych rodín, či vinobrania. Zaujímavým bolo napríklad aj zimné stretnutie s milovníkmi vinárskej kultúry priamo vo vinici. „Návštevníci sa reálne priučili technike rezu viniča, dozvedeli sa zaujímavosti z histórie našich viníc a mohli priamo vo vinohrade okoštovať víňko,“ doplnil Ján Koričanský, člen spolku.

Koštovka mladých vín

Aktuálne vinári pozývajú na koštovku mladých vín. V ponuke bude okrem iného Rizling vlašský, Veltlín zelený, Pinot Blanc, Dunaj, Tramín, Pesecká Leánka, Dornfelder, či Pálava a iné. S vinármi budete môcť diskutovať a oni vám radi porozprávajú o láske k vinárstvu

a o tom, či boli tento rok podmienky pre kvalitu vína priaznivé. „Rok to bol pre vinárov ťažký. Potrápilo nás daždivé počasie, potom sucho a tiež choroby viniča. Úroda bola z tohto dôvodu slabšia, ako po minulé roky. Napriek tomu sa tešíme, že našim návštevníkom môžeme ponúkať na koštovku kvalitné mladé víňka. Očakávať môžu svieže ovocné vône, chute a tóny víňka,“ pozval na Koštovku mladých vín Roman Matušica, predseda Vinohradníckeho a vinárskeho spolku Šintava.

Koštovka sa uskutoční v sobotu 2. decembra od 15.00 v zasadacej miestnosti obecného úradu v Šintave, vstupné je 10 eur. Počas koštovky budú prezentované aj videá „Rok vo vinici“ a „Od púčika vo vinici po pohár vína v pivnici“, réva, rodina, víno. Návštevníci budú mať možnosť lepšie pochopiť, že na výrobe vína sa podieľa celá rodina vinohradníka.

Všetky informácie nájdete aj na www.facebook.com/sintavavvs.

ZUZANA SLAHUČKOVÁ

Mestské múzeum v Seredi, Ul. M. R. Štefánika 8, kontakt: tel. č. 0950 894 373, e-mail: muzeum@sered.sk

Pomôcky: ADAMA, CELAENO	biblické mesto	lesklý kov	tajomstvo, po anglicky		patriaci ľčovi	pes (det.)		v poriadku (hovor.)	podal poštou		stávajú sa sirotami	vydám si zvuk tečenia vody	v, vo (lek.)
answer (skr.)				interhotel (skr.) / Tajnička 1. časť			opica, primát / ukazovacie zámeno			preber sa k životu			
dievča (zdrob.)										Standard Book Number (skr.) / Tajnič- ka 2. časť			
ponúkaná v akcii								spal (bás.) / prehlásenie diela za neplatné					Area Audit Office
nehybne, strnulo							súvisiaca s krídlom / Ikaros, po latinsky						
cudzie mužské meno					bývalý prezident Slovenska	druh kurzivo- vého písma							
Pomôcky: AAMU, ASSAY	škoda, poškodenie	prúd rieky / slovenská hudobná skupina				jedna z harpyi							
utorok (skr.)			azda, vari / krídlo (anat., odb.)			astát (zn.)			základná číslovka				kuriérska spoločnosť
džínsy, po anglicky						písmeno gréc- kej abecedy / arzeń (zn.)			ráno, po fínsky / Academic Year (skr.)				
nevelký právny prípad										Test studijních predpokladů			
japonská zberačka perál				skúška, po anglicky						zvýšený tón E			

Mesto Sereď a Dom kultúry v Sereďi Vás srdečne pozývajú na

VIANOCE V SEREDI 2023

od 10.11. 2023 do 27.1.2024	MOJA CESTA – BLANKA KÄSTOVÁ - BURGEROVÁ Výstava obrazov akademickej maliarky Mestské múzeum – FANDLYHO FARA v Sereďi Ulica M. R. Štefánika 8.
1. 12.	PERINBABA Rozprávkový muzikál Divadelná sála DK Sereď, 18:00 h
5. - 6. 12.	VIANOČNÝ DARČEK Tvorivé vianočné dielne Mestské múzeum, 9:00 do 15:30 h
6. 12.	MIKULÁŠ V MESTE, Rozsvietenie vianočného stromčeka Námestie slobody, 18:00 h
7. 12.	PRIŠLI SME K VÁM S KOLEDAMI Koncert žiakov ZUŠ J. Fischera – Kvetoňa Mestské múzeum, 17:00 h
8. 12.	VIANOČNÉ ZVONENIE Vianočné pásmo študentov Gymnázia V. Miháliky Divadelná sála DK Sereď, 17:00 h
13. 12.	SMEJKO A TANCULIENKA Hudobné predstavenie pre deti Divadelná sála DK Sereď, 17:00 h
14. 12.	ĎAKOVANIE ANJELOM STRÁŽNYM Vianočné vystúpenie venované 75.výročiu založenia školy ZUŠ Jána Fischera -Kvetoňa, hostia: ZUŠ Tišnov (ČR), sprievodná akcia : výstava žiakov výtvarného odboru Univerzálna sála DK Sereď, 17:00 h
15. 12.	KONCERTNÉ VIANOČNÉ MATINÉ S MARCELOU MOLNÁROVOU Mestské múzeum
17. 12.	AVATAR VIANOČNÁ VÝSTAVA Univerzálna sála DK Sereď, 09:00 – 18:00 h
26. 12.	ŠTEFANSKÝ PUNČ A VARENÉ VÍNO S POSLANCAMI 15:00 – 19:00 h
31. 12.	SILVESTROVSKÁ NOC POD HVIEZDAMI účinkujú: TOMMY BAND, DJ DENNY Parkovisko pred Gymnázium, od 21:00 – 02:00 h

15. - 18. december 2023, Námestie slobody

VIANOČNÉ TRHY 2023

čas predajných trhov: od 10:00 do 22:00 h

Piatok 15. 12.

17:00 h	Vystúpenie DFS Kvetoňa, speváckeho zboru Kvetoň a žiakov tanečného a hudobného odboru ZUŠ Jána Fischera - Kvetoňa v Sereďi
18:00 h	Vianočné pásmo detí ZŠ KOMENSKÉHO
19:30 h	MIRIAM KAISER – Biblické piesne na Vianoce husle, spev a mandolína: Miriam Kaiser husle: Michal Slamka violončelo: Matej Tkáč gitar a mandolína: Terézia Mardíaková

Sobota 16. 12.

10:00-12:00 h	Vianočný koncert DH HRNČAROVANÉ
16:30-17:15 h	TDPASLÍK detské divadelné predstavenie
18:00-19:00 h	PAPER MOON TRIO – najznámejšie melódie strieborného plátna

Nedeľa 17. 12.

10:00-12:00 h	DH ŠINTAVANKA
16:00-17:00 h	FEDOR Z KRAJINY MALA detské divadelné predstavenie
18:00-20:00 h	ACOUSTIC BOOM – hudobná skupina

Pondelok 18. 12.

16:30 h	MRÁŽIK - dramatizácia rozprávky- žiaci literárno-dramatického odboru ZUŠ Jána Fischera -Kvetoňa v Sereďi
17:30 h	Vianoce s JANEŠOU

Kino NOVA

1.-2.-10.-17.-26. 12. 2023	PRIANIE Piatok: 17:00, Sobota: 16:30, Nedeľa: 16:30, Utorok: 17:00 Animák, USA, 92 min., SD, MP, vstupné 6€
1. - 2. 12.	SCHOVANÍ, NESCHOVANÍ Piatok: 19:00, Sobota: 20:30 Horor, USA, 76 min., ČT, MP 15+, vstupné 6€
1. 12.	DOGMAN Piatok: 21:00, Akčný, FRA, 113 min., ČT, MP 18+, vstupné 6€
2. - 3. 12.	NEMÉ TAJOMSTVÁ Sobota: 18:30, Nedeľa: 21:15 Krimi, CZE, 107 min., OR, MP 12+, vstupné 6€
3. - 30. 12	TROLLOVIA 3 Sobota: 16:30, Nedeľa: 16:30 Animák, USA, 91 min., SD, MP, vstupné 6€
3. 12.	NAPOLEON Nedeľa: 18:30 Historický/Vojnový, USA, 158 min., ST, MP 15+, vstupné 6€
5. 12.	UMELOHMOTNÉ NEBO Utorok: 19:30, Animák/Sci-fi, SVK, 110 min., SD, MP 15+, vstupné 6€
6.-7.-8.-9.-10.-13.-15.-16.-17.-28. 12. 2023	PERINBABA A DVA SVETY Streda: 18:30, Štvrtok: 19:30, Piatok: 17:00, Sobota: 16:30, Nedeľa: 18:30, Streda: 19:30, Piatok: 19:00, Sobota 20:30, Nedeľa: 18:30, Štvrtok 17:00 Rozprávka, SVK, 106 min., OR, MP, vstupné 6€
8. - 9. 12.	DCÉRA DIVOČINY Piatok: 21:00, Sobota: 18:30 Dráma, USA, 108 min., ČT, MP 18+, vstupné 6€
8. - 9. 12.	ŠŤASTNÉ A KRVAVÉ / Piatok: 19:00, Sobota: 20:30 Horor, NOR, 95 min., ČT, MP 15+, vstupné 6€
10. - 12. 12.	ALMA A OSKAR Nedeľa: 20:30, Utorok: 19:30 Romantický/historický, DEU, 88 min., ČT, MP 15+, vstupné 6€
14. - 15. 12.	TRAJA MUŠKETIERI: MILADY Štvrtok: 19:30, Piatok: 21:00 Historický/akčný, FRA, 121 min., ČT, MP 12+, vstupné 6€
15. - 16. 12.	MÁŠA A MEDVEĎ 2: DVOJITÁ ZÁBAVA Piatok: 17:00, Sobota: 16:30, Streda: 17:30, Animák, RUS, 76 min., SD, MP, vstupné 6€
16. - 17. 12.	WONKA Sobota: 18:30, Nedeľa: 20:30 Rodinný, USA, 113 min., SD, MP, vstupné 6€
19. - 20. 12.	CELÝ ŽIVOT Utorok: 19:30, Streda: 19:30 Dráma, DEU, 108 min., ST, MP 12+, vstupné 6€
21.-26.-22.-23.-29. 12. 2023	AQUAMAN A STRATENÉ KRÁLOVSTVO Štvrtok: 19:30, Utorok: 19:30, Piatok: 19:00, Sobota: 20:30, Piatok: 19:00, Fantasy/Akčný, USA, 120 min., SD, MP 12+, vstupné 6€
22.-23.-29. 12. 2023	VTÁCI ŠTAHOVÁCI Piatok: 17:00, Sobota: 16:30, Piatok: 16:30 Animák, USA, 83 min., SD, MP, vstupné 6€
22.-23.-29.-30. 12. 2023	LIETA V TOM Piatok: 21:00, Sobota: 18:30, Piatok: 21:00, Sobota: 18:30 Romantická komédia, SVK/ČR, 95 min., OR, MP 12+, vstupné 6€
27. 12.	LÁSKA NEBESKÁ Streda: 19:30, Romantický, USA, 130 min., ČT, MP 15+, vstupné 6€
28. - 30. 12.	ASPOŇ JEDEN GÓL Štvrtok: 19:30, Sobota: 20:30 Komédia/ Šport, USA, 103 min., ST, MP 15+, vstupné 6€

PRIPRAVUJEME

FERRARI, NOČNÉ KÚPANIE, IDEME NA TEAMBUILDING, KARLOS, MILUJE MA, NEMILUJE MA, NEROZLUČNÁ DVOJKA

ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ

Predaj a predpredaj vstupeniek v pokladni kina NOVA, Kontakt: 0650 340 349, sicnova@sered.sk.

Program kina, online predaj a rezervácie vstupeniek na: www.kinonova.sered.sk.

KINO NOVA – PRVÉ LASEROVÉ KINO NA SLOVENSKU !

DIGITALIZÁCIU A MODERNIZÁCIU KINA NOVA SEREĎ FINANČNE PODPORIL AUDIOVIZUÁLNY FOND. KINO NOVA JE ČLENOM EUROPA CINEMA.

www.kinonova.sered.sk